לברית
במשפחה עולה

חוברת העשרה

מבחן בעברית

כיתה ח

כישרון:

נולדים איתו או שאפשר לפתח אותו?

שם: _____

כיתה: _____

הנחיות לתלמידים

1. קראו את שני הטקסטים שבחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שבחוברת הזאת.
2. השאירו את חוברת הטקסטים פתוחה לפניכם, כדי שתוכלו לחזור לטקסטים.
3. ליד כל שאלה כתוב לאיזה טקסט היא מתייחסת.
4. בשאלות שבהן יש לבחור תשובה, סמנו X במשבצת שליד התשובה הנכונה.
5. בשאלות שבהן צריך לכתוב תשובה, כתבו משפטים מלאים.

בהצלחה!

שאלות 1 - 4 מתייחסות לטקסט מספר 1: חכמים או משקיעים? איך הדרך שבה אנחנו חושבים משפיעה על ההצלחה

שאלה 1

מהי הטענה המרכזית של טקסט 1?

- ☐ מי שנולד עם כישרון יצליח תמיד בלימודים, גם אם לא ישקיע מאמץ רב.
- ☐ מחמאות על חוכמה פוגעות בילדים, ולכן צריך להפסיק לשבח ילדים.
- ☐ מאמץ מספיק כדי שכל תלמיד יצליח, בלי קשר לדרך שבה הוא לומד.
- ☐ ההצלחה אינה תלויה רק בכישרון: גם הדרך שבה חושבים על היכולת משפיעה עליה.

שאלה 2

דעה רווחת היא רעיון שאנשים רבים מאמינים בו, או נוהגים לומר אותו.

בטקסט 1פסקה 1 מוצגת דעה רווחת על תלמידים. מהי הדעה הזאת?

שאלה 3 בטקסט 1 בפסקאות 2–3 מוצגות שתי דרכים לחשוב על היכולות שלנו: **תפיסה מקובעת ותפיסה מתפתחת.** במה **שונות** שתי התפיסות זו מזו?

- ☐ בתפיסה מקובעת מאמינים שצריך להתאמץ, ואילו בתפיסה מתפתחת מאמינים שאין צורך במאמץ.
- ☐ בתפיסה מקובעת רואים בכישלון שלב בדרך, ואילו בתפיסה מתפתחת רואים בו הוכחה לחוסר יכולת.
- ☐ בתפיסה מקובעת מאמינים שהיכולת קבועה, ואילו בתפיסה מתפתחת מאמינים שאפשר לפתח אותה.
- ☐ בתפיסה מקובעת מאמינים שהיכולת נקבעת בלידה, ואילו בתפיסה מתפתחת שהיא נקבעת בבית הספר.

ב. לפי פסקה 3, איך מגיב לכישלון מי שמאמין שאפשר להתפתח? כתבו מה הוא אומר לעצמו ומה הוא עושה.

שאלה 4

א. על פי טקסט 1 פסקה 5, במה בחרו רוב הילדים בכל אחת משתי הקבוצות בניסוי?

ילדים שקיבלו מחמאה על חוכמתם: _____

ילדים שקיבלו מחמאה על המאמץ: _____

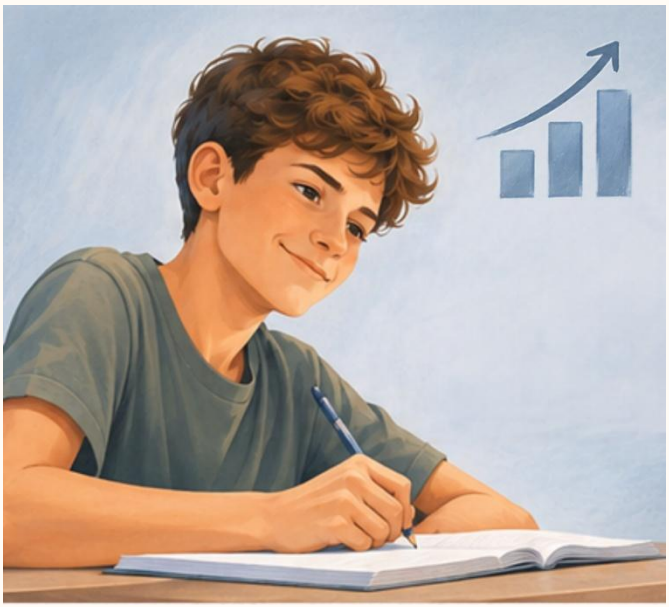
ב. מה ההסבר שהטקסט מציע לבחירה של הילדים שקיבלו מחמאה על חוכמתם?

_____

_____

_____

_____

שאלות 5 - 8 מתייחסות לטקסט מספר 2: נולדים מוכשרים? מה המחקר אומר על כישרון ותרגול

שאלה 5

א. (1) ציינו רמז אחד מחוברת הטקסטים המעיד על כך שאפשר להסתמך על המידע בטקסט 2.

_____

(2) ציינו פרט אחד שחסר בטקסט 2, ושבגללו קשה לבדוק עד כמה הכותב עצמו אמין.

_____

ב. דני מתאמן בשחמט שעה בכל יום, ורון לומד למבחנים שעה בכל יום. לפי טקסט 2 פסקה 3, אצל מי סביר יותר שמספר שעות התרגול ישפיע על התוצאה? נמקו בעזרת נתונים מהפסקה.

_____

_____

ג. בטקסט 2 בפסקה 6 כתוב שמי שצריך להתאמץ יותר מאחרים "מרוויח משהו שקשה לקבל בדרך אחרת".

1. מה הוא מרוויח? ציינו שני דברים.

- _____
- _____

2. מדוע, לדעתכם, לתלמיד שהכול בא לו בקלות קשה יותר לרכוש את הדברים האלה? תוכלו להיעזר גם בטקסט 1. כתבו תשובה מלאה ומנומקת.

_____

_____

_____

שאלה 6

א. בטקסט 2 בפסקה 5 כתוב: "הכישרון שנולדנו איתו אינו **גזר דין**". מה פירוש הביטוי "גזר דין" במשפט זה?

- ☐ עונש שנותן בית משפט
- ☐ החלטה שההורים מקבלים בשביל הילד
- ☐ תכונה שעוברת מההורים לילדים
- ☐ דבר שנקבע מראש ואי אפשר לשנות אותו

ב. בפסקה 5 כתוב שהכישרון המולד והלמידה "**שזורים זה בזה**". מה פירוש הצירוף?

- ☐ קשורים זה בזה, ואי אפשר להפריד ביניהם
- ☐ דומים זה לזה במידה רבה
- ☐ באים זה אחרי זה, לפי הסדר
- ☐ משפיעים זה על זה רק לפעמים

שאלה 7

בטקסט 2 בפסקה 5 הכותב משווה כישרון מולד לזרע: "כדי שיצמח, הוא צריך אדמה טובה, מים וטיפול".

א. מה מייצגים בדימוי הזה "האדמה הטובה, המים והטיפול"?

ב. כתבו דוגמה אחת מהחיים לכישרון שלא יוכל להתפתח בלי "אדמה, מים וטיפול". הסבירו את תשובתכם.

שאלה 8

א. איזה מהמשפטים הבאים מטקסט 2 מבטא **דעה** של הכותב, ולא ממצא של מחקר?

- ☐ "בלימודים ההשפעה של התרגול קטנה מאוד, רק 4%."
- ☐ "הם אספו 88 מחקרים שבדקו אנשים בתחומים שונים."
- ☐ "דווקא הוא מרוויח משהו שקשה לקבל בדרך אחרת."
- ☐ "במשחקים כמו שחמט, לתרגול ההשפעה הגדולה ביותר."

ב. הסבירו כיצד זיהיתם שהמשפט שבחרתם הוא דעה.

_____

_____

שאלה 9

מה משותף לשני הטקסטים? כתבו רעיון אחד המופיע בשניהם, והביאו לו ביסוס מכל טקסט.

הרעיון המשותף: _____

מטקסט 1: _____

מטקסט 2: _____

שאלה 10

תלמיד אמר: **"אם מישהו לא מצליח, כנראה שהוא פשוט לא התאמן מספיק."**

מה היה אומר לו כל אחד משני הטקסטים? כתבו תשובה אחת על פי כל טקסט, ונמקו בעזרת הטקסט.

על פי טקסט 1: _____

_____

על פי טקסט 2: _____

_____

שאלה 11

לפניכם משפט: **״מוצרט החל ללמוד מוזיקה בגיל צעיר מאוד, ואביו לאופולד, שהיה מוזיקאי ומורה, לימד ואימן אותו במשך שנים.״**

באיזו פסקה בטקסט 2 נכון לשלב את המשפט הזה? בחרו פסקה אחת, ונמקו מדוע המשפט מתאים להשתלב בה.

הפסקה: _____

הנימוק:

_____

_____

שאלה 12

השלימו את טבלת ההשוואה בין שני הטקסטים.

תבחין	טקסט 1	טקסט 2
מה הייתה שאלת המחקר בטקסט?		
מה המסר לקוראים בסוף הטקסט?		